

32003L0089

L 308/15

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA

2003.11.25.

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2003/89/EK IRÁNYELVE
(2003. november 10.)**

**a 2000/13/EK irányelv élelmiszer-összetevők feltüntetése tekintetében történő módosításáról
(EGT vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

(1) A fogyasztók magas szintű egészségvédelmének megvalósítása és a tájékoztatáshoz való jogának biztosítása érdekében gondoskodni kell arról, hogy megfelelő információhoz jussanak az élelmiszerekre vonatkozóan, többek között az élelmiszer-összetevőknek a címkén való teljes körű felsorolása révén.

(2) Az élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ 6. cikke alapján egyes anyagokat nem szükséges feltüntetni az összetevők listáján.

(3) Élelmiszer előállításában történő felhasználásuk és abban való jelenlétük esetén egyes összetevők és egyéb anyagok allergiás reakciót vagy intoleranciát válthatnak ki a fogyasztóknál, és az ilyen allergia vagy intolerancia veszélyezteti az érintettek egészségét.

(4) A 97/579/EK bizottsági határozat 1. cikkével ⁽⁵⁾

létrehozott Élelmiszerügyi Tudományos Bizottság megállapította, hogy az élelmiszer-allergia előfordulása sok ember életét érinti, és az allergiás reakció mértéke az egészen enyhétől az esetlegesen halállal végződőig terjedhet.

(5) Az említett bizottság elismerte, hogy a gyakori élelmiszer-allergének közé tartozik a tehéntej, a gyümölcsök, a hüvelyesek (különösen a földimogyoró és a szójabab), a tojás, a rákfélék, a csonthéjasok, a hal, a zöldségfélék (a zeller és az ernyős virágúak családjába tartozó egyéb élelmiszernövények), valamint a búza és más gabonafélék.

(6) A leggyakoribb élelmiszer-allergének a feldolgozott élelmiszerek széles körében megtalálhatók.

(7) Az említett bizottság azt is megállapította, hogy az élelmiszer-adalékanyagok mellékhatásokat válthatnak ki, és gyakran nehéz elkerülni azokat, mivel nem mindig tüntetnek fel a címkén minden egyes ilyen anyagot.

(8) Elő kell írni, hogy az élelmiszer-allergiában szenvedő fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében az allergiás hatást kiváltó adalékanyagokra, technológiai segédanyagokra és a 2000/13/EK irányelv 6. cikke (4) bekezdésének a) pontja alá tartozó egyéb anyagokra meghatározott címkézési szabályok vonatkozzanak.

(9) Jóllehet az általában a fogyasztók tájékoztatására szánt címke nem tekinthető az orvosi tanácsadást pótolni képes egyedüli tájékoztatási eszköznek, tanácsos az allergiában vagy intoleranciában szenvedő fogyasztók lehető legszélesebb körű segítése az élelmiszerek összetételére vonatkozó átfogóbb tájékoztatás révén.

(10) Az allergén anyagok felsorolásának ki kell terjednie az elismerten túlérzékenységi reakciót kiváltó élelmiszerekre, összetevőkre és egyéb anyagokra.

(11) A fogyasztók jobb tájékoztatása és egyes fogyasztók egészségének védelme érdekében kötelezővé kell tenni az élelmiszerek valamennyi összetevője és az élelmiszerekben jelen lévő egyéb anyagok feltüntetését az összetevők között. Alkoholtartalmú italok esetében kötelezővé kell tenni az adott italban található valamennyi allergén hatású összetevő feltüntetését a címkén.

(12) Az élelmiszerek előállításával kapcsolatos műszaki korlátokat is figyelembe véve nagyobb fokú rugalmasság szükséges az igen kis mennyiségben felhasznált összetevők és egyéb anyagok feltüntetése tekintetében.

⁽¹⁾ HL C 332. E, 2001.11.27., 257. o. és HL C 331. E, 2002.12.31., 188. o.

⁽²⁾ HL C 80., 2002.4.3., 35. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2002. június 11-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2003. február 20-i közös álláspontja (HL C 102. E, 2003.4.29., 16. o.) és az Európai Parlament 2003. július 2-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 2003. szeptember 22-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 109., 2000.5.6., 29. o. A 2001/101/EK bizottsági irányelvvel (HL L 310., 2001.11.28., 19. o.) módosított irányelv.

⁽⁵⁾ HL L 237., 1997.8.28., 18. o. A 2000/443/EK határozattal (HL L 179., 2000.7.18., 13. o.) módosított határozat.

(13) A tudományos ismeretek, valamint az összetevők és egyéb anyagok allergizáló hatásának kiküszöbölésére irányuló technológiai eszközök fejlődésének követése, továbbá a fogyasztók újabb élelmiszer-allergénektől való megóvása és a címkézéssel kapcsolatos szükségtelen kötelezettségek elkerülése érdekében lehetővé kell tenni az összetevők felsorolásának gyors felülvizsgálatát, szükség esetén egyes összetevők vagy egyéb anyagok felsorolása, illetve elhagyása révén. A felülvizsgálatnak a 178/2002/EK rendelettel⁽¹⁾ létrehozott Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által meghatározott tudományos kritériumokon kell alapulnia, és technikai jellegű intézkedések végrehajtásában kell megnyilvánulnia, amelyek elfogadását az eljárás egyszerűsítése és meggyorsítása céljából a Bizottság hatáskörébe kell utalni. Továbbá a Bizottság szükség esetén technikai iránymutatásokat dolgoz ki a IIIa. melléklet értelmezésére.

(14) A 2000/13/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTÁK EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2000/13/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. A 6. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az összetevőket e cikknek, valamint az I., II., III. és IIIa. mellékletnek megfelelően kell felsorolni.”;

b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A (3) bekezdés alapján a címkézésre meghatározandó szabályok sérelme nélkül, a (4) bekezdés a) pontjában meghatározott és a IIIa. mellékletben felsorolt valamennyi összetevőt fel kell tüntetni a címkén, amennyiben az megtalálható a (3) bekezdésben említett italokban. Ennek során a »tartalmaz« szó mellett fel kell tüntetni valamennyi érintett összetevőt. Azonban nem szükséges feltüntetni azt az összetevőt, amelynek egyedi megnevezése már szerepel az összetevők között vagy az ital kereskedelmi nevében.

Szükség esetén az első albekezdésben említettek feltüntetése érdekében részletes szabályok fogadhatók el az alábbi eljárásnak megfelelően:

a) a borpiac közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i 1493/99/EK tanácsi rendelet (*) 1. cikkének (2) bekezdésében említett termékek tekintetében az ugyanazon rendelet 75. cikkében megállapított eljárás szerint;

b) az ízesített bor, az ízesített boralapú italok és az ízesített boralapú koktélok meghatározására, megnevezésére és kiserelésére vonatkozó általános szabályok megállapításáról szóló, 1991. június 10-i 1601/91/EKG tanácsi rendelet (**) 2. cikkének (1) bekezdésében említett termékek tekintetében az ugyanazon rendelet 13. cikkében megállapított eljárás szerint;

c) a szeszes italok meghatározására, megnevezésére és kiserelésére vonatkozó általános szabályok megállapításáról szóló, 1989. május 29-i 1576/89/EKG tanácsi rendelet (***) 1. cikkének (2) bekezdésében említett termékek tekintetében az ugyanazon rendelet 14. cikkében megállapított eljárás szerint;

d) egyéb termékek tekintetében az ezen irányelv 20. cikkének (2) bekezdésében megállapított eljárás szerint.

(*) HL L 179., 1999.7.14., 1. o. A legutóbb az 1795/2003/EK bizottsági rendelettel módosított rendelet (HL L 262., 2003.10.14., 13. o.).

(**) HL L 149., 1991.6.14., 1. o. A legutóbb a 2061/96/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított rendelet (HL L 277., 1996.10.30., 1. o.).

(***) HL L 160., 1989.6.12., 1. o. A legutóbb a 3378/94/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított rendelet (HL L 366., 1994.12.31., 1. o.);

c) a (4) bekezdés c) pontja a következő ponttal egészül ki:

„iv. olyan, adalékanyagok nem minősülő anyagok, amelyeket a technológiai segédanyagokhoz hasonló módon és céllal használnak fel, és amelyek a késztermékben is jelen vannak, még ha módosult formában is.”;

d) az (5) bekezdés második albekezdése a következőképpen módosul:

i. a negyedik francia bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„– azon gyümölcsök, zöldségek vagy gombák esetében, amelyek közül egyik összetevő sincsen a másikkal képest jelentős túlsúlyban élelmiszer-összetevőként várhatóan változó arányú keverékben történő felhasználása esetén megengedett azok csoportos felsorolása az összetevők között »gyümölcsök«, »zöldségek«, illetve »gombák« gyűjtőnéven, amelyet a »változó arányban« kifejezés mellett a termékben ténylegesen jelen lévő gyümölcsök, zöldségek, illetve gombák felsorolása követ; ilyen esetben az első albekezdésnek megfelelően, a különféle gyümölcsök, zöldségek, illetve gombák teljes tömege alapján fel kell tüntetni az összetevők között a keverék összetételét.”;

ii. a bekezdés az alábbi francia bekezdéssel egészül ki:

„– a késztermék kevesebb, mint 2 %-át alkotó összetevők az egyéb összetevőket követően más sorrendben is felsorolhatók,

(1) HL L 31., 2002.2.1., 1. o. Az 1642/2003/EK rendelettel (HL L 245., 2003.9.29., 4. o.) módosított rendelet.

- azok az egymáshoz hasonló, illetve egymással kölcsönösen helyettesíthető összetevők, amelyeket élelmiszer előállítására vagy elkészítésére során úgy fel tudnak használni, hogy az módosítaná az élelmiszer összetételét, jellegét vagy érzékelt értékét, továbbá amelyek a késztermék kevesebb, mint 2 %-át alkotják, az összetevők felsorolásakor a következőképpen is feltüntetendők: ».....-t és/vagy-t tartalmaz«, feltéve, hogy a késztermék legalább egyet a legfeljebb két ilyen összetevő közül tartalmaz. Ezt a rendelkezést nem kell alkalmazni a IIIa. mellékletben felsorolt adalékanyagokra és összetevőkre.”;

- e) a (8) bekezdés második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Az első albekezdésben említett felsorolás nem kötelező, amennyiben:

- a) a komplex összetevő összetételét hatályos közösségi jogszabályok határozzák meg, és a komplex összetevő a késztermék kevesebb, mint 2 %-át alkotja; azonban – a (4) bekezdés c) pontjára is figyelemmel – e rendelkezést adalékanyagok esetében nem kell alkalmazni,
- b) a fűszerek és/vagy fűszernövények keverékéből álló komplex összetevők a késztermék kevesebb, mint 2 %-át alkotják, kivéve – a (4) bekezdés c) pontjára is figyelemmel – az adalékanyagok esetében,
- c) a komplex összetevő olyan élelmiszer, amelynek esetében a közösségi jogszabályok nem írják elő az összetevők felsorolását.”;

- f) a cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(10) A (2) bekezdésre, a (6) bekezdés második albekezdésére, valamint a (8) bekezdés második albekezdésére való tekintet nélkül, az élelmiszer előállítására során felhasznált valamennyi olyan összetevőt, amely a késztermékben is jelen van, még ha módosult formában is, és amely szerepel a IIIa. mellékletben foglalt jegyzékben, illetve a IIIa. mellékletben felsorolt összetevőkből származik, az érintett összetevő megnevezésére tett egyértelmű utalással fel kell tüntetni az adott termék címkéjén.

Az első albekezdésben említettek feltüntetése nem kötelező, amennyiben az élelmiszer kereskedelmi neve egyértelmű utalást tartalmaz az érintett összetevőre.

A (4) bekezdés c) pontjának ii., iii. és iv. alpontjára való tekintet nélkül, az élelmiszer előállítására során felhasznált valamennyi olyan anyag, amely a késztermékben is jelen van, még ha módosult formában is, és amely a IIIa. mellékletben felsorolt összetevőkből származik, összetevőnek minősül, és az eredeti összetevő megnevezésére tett egyértelmű utalással fel kell tüntetni azt az adott termék címkéjén.

(11) A IIIa. mellékletben foglalt jegyzéket rendszeresen felülvizsgálják és szükség esetén a legújabb

tudományos ismeretek alapján frissítik. Az első felülvizsgálatra legkésőbb 2005. november 25-én kerül sor.

A frissítést el lehet végezni az olyan összetevőknek a IIIa. mellékletből való elhagyása révén is, amelyekre vonatkozóan tudományos módszerekkel megállapították, hogy nem okozhatnak mellékhatást. Ebből a célból a Bizottságot 2004. augusztus 25-ig értesíteni lehet az annak megállapítására folytatott folyamatban lévő vizsgálatokról, hogy a IIIa. mellékletben felsorolt összetevőkből származó összetevők vagy anyagok meghatározott körülmények között valószínűleg nem váltanak ki mellékhatást. A Bizottság, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal folytatott konzultációt követően, a vele közölt végleges vizsgálati eredményektől függően legkésőbb 2004. november 25-én, de 2007. november 25-ig mindenképpen elfogadja az ilyen összetevők vagy anyagok jegyzékét, amelyek következképpen kikerülnek a IIIa. melléklet hatálya alól.

A második albekezdés sérelme nélkül, a IIIa. melléklet 20. cikkének (2) bekezdésével összhangban módosítható azt követően, hogy az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság közölte véleményét az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján (*).

Szükség esetén a 20. cikk (2) bekezdésével összhangban technikai iránymutatások adhatók ki a IIIa. mellékletben foglalt jegyzék értelmezésével kapcsolatban.

(*) HL L 31., 2002.2.1., 1. o. Az 1642/2003/EK rendelettel (HL L 245., 2003.9.29., 4. o.) módosított rendelet.”;

- 2. a 19. cikk második albekezdésében „a 69/414/EGK tanácsi határozattal létrehozott Élelmiszerügyi Állandó Bizottság” szöveg helyébe a „178/2002/EK rendelettel létrehozott Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság” szöveg lép;
- 3. a „HL L 291., 1969.11.29., 9. o.” lábjegyzetet el kell hagyni;
- 4. a 20. cikk (1) bekezdésében az „Élelmiszerügyi Állandó Bizottság” helyébe az „Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság” lép;
- 5. az I. mellékletben a „kandírozott gyümölcs” és a „zöldség” megnevezést, valamint az azokhoz tartozó meghatározásokat el kell hagyni;
- 6. az irányelv a IIIa. melléklettel egészül ki, amelynek szövege ezen irányelv mellékletében található.

2. cikk

- (1) A tagállamok 2004. november 25-ig hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek az alábbiakhoz:

- az ezen irányelvnek megfelelő termékek értékesítésének 2004. november 25-től hatályos engedélyezése;

- az ezen irányelvnek nem megfelelő termékek értékesítésének 2005. november 25-től hatályos tilalma; azonban az olyan termékek, amelyek nem felelnek meg ezen irányelvnek, de amelyeket az említett időpont előtt forgalomba hoztak, illetve címkével láttak el, az adott készlet erejéig még értékesíthetők.

Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2003. november 10-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

P. COX

a Tanács részéről

az elnök

A. MARZANO

MELLÉKLET

„IIIa. MELLÉKLET

A 6. cikk (3) a), (10) és (11) bekezdésében felsorolt összetevők

Sikértartalmú gabonafélék (pl. búza, rozs, árpa, zab, tönkölybúza, kamut, illetve azok hibridizált fajtái) és az azokból készült termékek

Rákfélék és az azokból készült termékek

Tojás és az abból készült termékek

Hal és az abból készült termékek

Földimogyoró és az abból készült termékek

Szójabab és az abból készült termékek

Tej és az abból készült termékek (beleértve a laktózt)

Csonthéjasok, pl. mandula (*Amygdalus communis* L.), mogyoró (*Corylus avellana*), dió (*Juglans regia*), kesudió (*Anacardium occidentale*), pekándió [*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch], brazil dió (*Bertholletia excelsa*), pisztácia (*Pistacia vera*), makadámia és queenslandi dió (*Macadamia terrefolia*) és az azokból készült termékek

Zeller és az abból készült termékek

Mustár és az abból készült termékek

Szezám-mag és az abból készült termékek

Kén-dioxid és a 10 mg/kg, illetve 10 mg/liter töménységet meghaladó, SO₂-ben kifejezett szulfitok.”
